

POĎAKOVANIE

Z dôvodu odchodu z redakčnej rady, ďakujeme za doterajšiu prácu
p. Jánovi Kudejovi.

redakčná rada

Naše Noviny vydáva DSS a ZPS Rača. **Redakčná rada:** Anna Juricová, Eva Kovačovská, Milada Rakovská, Mgr. Barbora Gubová, Mgr. Lenka Prutkayová. **Grafická úprava textu:** Mgr. Lenka Prutkayová. **Tlač:** Ing. Hana Korcová. Redakcia si vyhradzuje právo upraviť príspevky podľa potreby tak, aby sa nezmenil ich význam.

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača

DSS a ZPS

Rača

Apríl 2022

NAŠE NOVINY

ročník: 10

číslo: 1

Časopis určený pre klientov a zamestnancov Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Rača

Mgr. Miroslava Tatarkovičová
riaditeľka DSS a ZPS Rača

Čakanie na jar

Ťažko poznať trochu veselosti na tvárach prijímateľov v ZPS, keď sa s nimi stretávame. Pandémia nám zobrala, čo nám spôsobovalo radosť: napr. stretávanie sa s rodinou, vzájomné stretávanie sa v zariadení a najmä návštevy milých detičiek z MŠ Krasňanko – našich slniečok.

Možno, že v duchu každý z nás čaká aspoň na pekné a slnečné dni – teda príchod jari a blížiac sa letné dni. Už svoje pekné hlavičky ukazujú snežienky, fialky, sedmokrásy. To nám prináša trochu nádeje, že prídu aj krajšie dni.

Problémom v tom všetkom boli správy, že v posledných dňoch začal u našich blízkych susedov vojnový stav. Väčšina z nás prežila 2. svetovú vojnu, preto vieme aký je ťažký život ľudí žijúcich v napadnutej krajine. Prichádzajú k nám celé rodiny a v rámci našich možností im poskytujeme pomoc. Prosíme preto Boha, aby táto vojna skončila, a aby aj naši susedia – Ukrajinci, žili pokojný život.

Anna Juricová

Fašiangy, Turíce...

Zariadenie pre seniorov

Koncom februára v tomto roku sme si my, prijímatelia ZPS pripravili príjemné fašiangové posedenie v našej čajovni. Pri káve, šiškách a fánkoch sme si pripomenuli tradičné zvyky týchto dní.

Na stole nechýbali vajcia, klobása, slaninka a v čajovni dobrá nálada a úsmevy. Pripravili sme si aj scénu na toto obdobie. Zaspievali sme si aj

ľudové pesničky, pri hre našej prijímateľky na syntetizátore.

V rámci spomienok na fašiangy sme sa rozlúčili aj s našou sociálnou pracovníčkou p. Mgr. Feckaničovou, ktorá prechádza na iné pracovisko – zariadenie na Podbrezovskej. Zároveň ďakujeme aj p. Mgr. Vajanskej za jej prítomnosť s nami.

Milada Rakovská

Smiech lieči

Na túre hovorí sprievodca:

- Keby milostivé dámy na chvíľu zmĺkli, počuli by sme mohutný hukot vodopádov..

Pán Novák strávil peknú dovolenku v zahraničí a vracia sa vo výbornej nálade domov. Pri východe z letiska vykonáva colník námatkovú kontrolu a spýta sa pána Nováka:

"Koňak, whisky, cigarety?"

"Nie, ďakujem, ste veľmi láskavý, ale šálkou kávy by som nepohrdol."

- "Dôverne vám prezradím, že idem načierno," zdôveril sa nenápadne v električke muž inému - vedľa sediacemu.

- "Dôvera za dôveru," povie oslovený, "ja som revízor!"

Muž je nervózný a tak zastaví letušku a postážuje sa:

- Viete, letím prvý krát a veľmi sa bojím...

- Ach vy chlapi! mávne rukou letuška - Teraz mi to isté povedal pilot.

Sprievodca vo vlaku príde do kupé a pýta lístky. Jeden cestujúci hovorí:

- Ja nemám lístok.

A sprievodca:

- Ako to, že nemáte lístok? Čo tu vlastne robíte? Ako ste sa sem dostali?

- No dovoľte! Vy ste na stanici vykrikovali NASTUPOVAŤ!

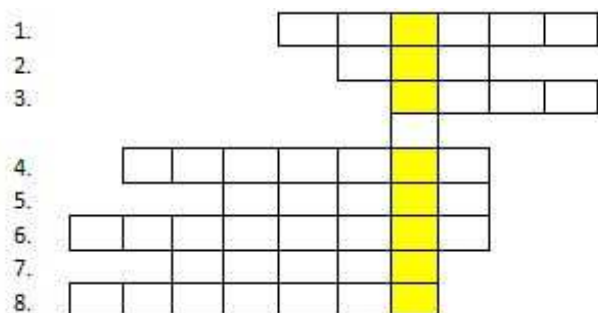
Dvaja vo vrtuľníku: "Nezdá sa ti, že tu prestala fungovať klimatizácia?"

"Ako si to poznal?"

"No, ten ventilátor nad nami sa prestal točiť a pilot sa hrozne potí!"

pripravili prijímatelia z prízemia

TAJNIČKA

1. Pôst začína dňom „ Popolcová
2. Kto postavil archu?
3. Na čo pribili Ježiša Krista?
4. Akú cestu podstúpil Ježiš pred ukrižovaním?
5. Ako sa volá Ježišova matka?
6. Kde sa narodil Ježiš Kristus?
7. Ktorý učeník bol nazvaný Ježišom „skala“ ?
8. Keď Ježiš uzdravoval, premenil vodu na víno, rozmnožoval chlieb,.. hovoríme, že robil..

OSEMSMEROVKA

R	E	N	Á	T	A	P	E
F	U	J	Z	R	V	Š	K
A	S	Ž	L	I	A	R	L
N	Z	C	E	K	N	B	W
V	M	R	D	N	N	A	Q
N	A	Y	K	S	A	X	S
P	E	Ť	O	Z	Y	N	M
B	O	L	Y	M	P	I	A

Nájdí tieto slová: Anna, Peťo, Viera, Ružena, Edko, Olympia

Vytvorili klienti 3. poschodia.

1. poschodie

Tento rok sa v našom zariadení DSS Rača pre covidové obmedzenia fašiangová zábava v spoločenskej sále pre všetkých prijímateľov žiaľ nekonala. Avšak naši obyvatelia sa mohli aspoň zúčastniť zábavy v terapeutickej miestnosti na jednotlivých poschodiach. Tak tomu bolo i na prvom poschodí.

Ešte pred samotnou zábavou sme sa spoločne stretávali na aktivitách a každý jeden z nás si sám pre seba alebo i pre ostatných vyrobil nejakú masku podľa svojho uváženia. S výrobou masiek sme boli spokojní a táto činnosť nás bavila.

Na fašiangovej zábave sme si nafúkali balóniky, ozdobili miestnosť, pohostili sme sa či sladkým tak i slaným. Samozrejme nechýbala aj hudba a tanec.

Sme radi, že sme sa v tejto neľahkej dobe mohli zabaviť aspoň takto v rámci prvého poschodia.

Lenka Prutkayová

3.poschodie

Klienti 3. poschodia sa taktiež už vopred starostlivo pripravovali na fašiangové posedenie. Vyrábali si masky, vymýšľali hudobný repertoár a spoločne s terapeutkou pripravili výborné občerstvenie. Medzi maskami nechýbali vodník, Ribanna ani motýlia kráľovná. Klienti si poriadne zatancovali, zaspievali a užili si spoločne strávené chvíle radosti.

Barbora Gubová

FAŠIANGY

Začína sa už skoro stmievať, domáce práce treba rýchlo ukončiť.
Dnes ideme ku Katrene,
budú priadky aj peria drápanie.

Zišlo sa nás dosť,
každá chcela povedať svoju skúsenosť.
Hlavne čo najviac strašidelnosti,
aby sa cestou domov báli ísť všetci.

Očúvajte moje milé,
onehdá išla som neskoro večer domov.
A na križovatke stojí chlap ako hora,
môj Bože,
až mi s kúdeľou aj priadza spadla.

Očuj Ketrena, kde je tvoja dievka?
Chodí si jak páva.
Pekná je, len či si hľadá frajera.

Uľa, poved', že nám ty, bude svadba?
Fašiangy sú krátke a my chceme spievať,
čepčiť nevestu,
aby si nemala doma starú dievku.

Aha, čujte mládenci idú sem.
Zuzka, aj ten tvoj?

Daj pozor, aby nerozfúkali perie
a bude po svadbe.

Spev mládencov sa už blíži,
gazdiná chystaj pálenku!
Tanec a zábava veselých mládencov
príchod, ukončil priadky.

Svadby boli tri,
Zuzka, Hanka aj Katuška,
sú pod čepcom mladé ženy.
Ale čo to? Končia sa priadky aj driapačky,
opúšťajú nás fašiangy.

Naši mládenci, najmä s partiou Feri,
vymysleli maškary,
vyprevadiť chcú fašiangy.

Dedina je veselá, hudba ich sprevádza.
Gazdiná, daj vajíčko, klobásy aj kúsok
slaninky,
zato vašu dievku večer vytočíme v tanci.

A nastal smútok, fašiangom je koniec.
Basa naša milá, celý rok si nám slúžila.
Odpočívaj v pokoji a o rok sa vráť na
naše zábavy.

Anna Juricová

jeseterov až vo veku 30 rokov a viac. To znamená, že vďaka lovu sa rapídne znižuje jeho populácia. Žije od Rusa po USA a Kanadu.

3. Žralok grónsky – Skalugsuak (200 rokov)

Žralok grónsky, tiež dohľadateľný pod názvom Skalugsuak obýva z pomedzi všetkých druhov žralokov najchladnejšie vody. Keďže jeho výskum netrvá dlho a je vedcom len málo známy, podľa viacerých odhadov a výskumných prác sa odhaduje, že sa môže dožívať aj veku presahujúceho 200 rokov. Svedčí o tom svalovina a stavba tela. Zaujímavé je, že konzumáciou jeho mäsa by sme si spôsobili veľmi vážne zdravotné problémy. Obsahuje totiž niekoľko jedov, ktoré by iné živočíchy zabili. Aj preto žije pokojným životom bez ohrozovania inými živočíchmi a lovcami.

2. Koi kapre (226 rokov)

Rybičky, ktoré sa objavujú aj v našich jazierkach, boli vyšľachtené v Ázii a dnes poznáme desiatky rôznych druhov. Najznámejšie sú biele s oranžovými alebo inými farebnými fľakmi, alebo celkom zlaté. Koi kapre nie sú len ozdobou v jazierkach, ale aj v akváriách, tvoria dôležitú súčasť niektorých japonských záhrad, no vydržia naozaj veľa. Prežijú všade, kde je dostatok kyslíka a bez stravy vydržia aj viac ako týždeň. Vyznačujú sa dlhovekosťou, hoci sa zaručene nikomu nepodarilo presne odsledovať, koľko vlastne dožijú. Hovorí sa, že raz sa to predsa len podarilo v Japonsku. Malo ísť o rybičku menom Hanako, ktorá zomrela vo veku 226 rokov. To znamená, že ju muselo vlastniť viacero majiteľov. Jej smrť dúfajme že spôsobená vekom zastihla majiteľa Komeiho Koshiharu. Mala 7 a pol kilogramu a 70 centimetrov. Každého svojho pána počúvala na meno, čiže ak niekto zopakoval jej meno nad hladinou, vynorila sa. Zomrela v roku 1977.

1. Korytnačka galapágaska (255 rokov)

Najstaršie zviera na svete celkom bola korytnačka menom Adwaita. Narodila sa v roku 1750 a vo veku 255 rokov zomrela 22. marca 2006 v zoológickej záhrade Alipore v indickej Kalkate. Do Indie ju priviezol Robert Clive ešte v čase Východoindickej spoločnosti z ostrova Aldabra na Seychellách. Tam žijú aj ďalšie dlhoveké korytnačky a darí sa im v súčasnosti lepšie, než v minulosti najmä vďaka ochranným programom. Sú rôzne ostrovy, na ktorých sa veľké suchozemské korytnačky vyvíjali a tvorili aj samostatné druhy. Seychelly, Galapágy, alebo aj Maurícius sú domovom veľkých korytnáčiek, ktoré zažili časy, kedy sa písala moderná aj nedávna minulé história. V roku 1965 napríklad zomrela korytnačka galapágaska vo veku 188 rokov. Volala sa Harriet a žila na ostrove Tonga.

Peter Štefánik
zdroj: internet

Rekordéri v ríši zvierat: ktoré zvieratá žijú najdlhšie?

Rekordéri vo svete zvierat, čo sa týka maximálneho veku dožitia, nie sú celkom istí. Svet zvierat je nesmierne bohatý a stále máme čo objavovať aj v prípade dlhovekosti. Prekvapiť môžu niektoré koraly, mušle, mäkkýše a morské tvory, ktoré celkom dobre nepoznáme. Fascinujú nás však fakty, ktoré nám svedčia o neuveriteľných číslach dlhovekosti. Človek sa dožíva v priemere 70 až 80 rokov,

samozrejme podľa toho, o akú krajinu ide. Rekordéri sa dožívajú viac ako 100 rokov. Človeka však prekonávajú mnohé zvieratá.

Zvieratká, ktoré dávajú zabráť celé desaťročia

Domáce zvieratká ako pes, mačka, fretka, či zajac už bol ohľadom veku spomenutý v našom nedávnom článku. Viacero druhov opíc sa dožíva 40 alebo až 50 rokov. Rôzne druhy papagájov sa dožívajú až 80 rokov. Sú tak domácim miláčikom, ktorého ak si kúpite, budú ho dediť vaše deti a aj ich deti. Sú to pestrofarebné Ary, ktoré sú členmi domácnosti celé roky a fascinujú svojou dlhovekosťou. Vtáky, ktoré doma nechováme a dožívajú sa aj 60 rokov sú mohutné kondory andské, ktoré sú najväčšími lietajúcimi vtákmi na svete. Slon africký sa dožíva až 70 rokov a medzi dlhovekými živočíchmi nájdeme aj plazy ako sú varany a hatérie. O hatériách sme si už spomenuli, že sú ojedinelým druhom, ktorý prežíva bez zásadnej zmeny z čias dinosaurov a ide tak o dinosaura, ktorého nepostihlo vyhynutie. Tých najlepších 5 rekordérov si spomenieme nižšie.

5. Veľryba grónska (viac ako 100 rokov)

Veľryba grónska je nádherným cicavcom bez chrbtovej plutvy, ktorá obýva vody v arktických a sub-arktických oblastiach Atlantiku. Jej zaujímavosťou je, že nepláva veľké vzdialenosti, aby našla teplé vody na párenie a zmienky o nej môžeme nájsť aj pod názvom Arktická veľryba. Dorastá do dĺžky 20 metrov a vážiť môže aj 80 ton. Aj tento druh sa môže dožiť viac ako 100 rokov. Najväčším nepriateľom bol človek, no v 60-tych rokoch obmedzili jej lov. Zo všetkých zvierat obsahuje najhrubšiu vrstvu tuku vôbec. Ide o teplokrvného živočícha a tak je 50cm či 60cm hrubá vrstva tuku vlastne nutnosťou.

4. Jeseter (viac ako 100 rokov)

nádherná neobyčajná ryba jeseter, je lovená v mladom veku, kedy má kvalitné mäso. To je problém jeseterov, pretože kvalitné mäso má pri dosiahnutí veku 10 až 20 rokov. Problémom však je, že reprodukčná schopnosť, čiže schopnosť rozmnožovať sa je u

Oslávime MDŽ?

Pohľad z okna blaží dušu,
slniečko svieti, spomienky sa vracajú.
Blíži sa pekný deň v roku,
deň, keď ženy svoj sviatok majú.

Je to už dávno, čas slávností, spoločného
posedenia
a väčšinou pohostenie mužmi.
Sem-tam darček nejaký
a radosť z tanca, zdá sa mi,
že viac u mužov.
Či je to pravda, spomeňte si samé.

Naše roky ubiehali veľmi rýchlo.
Prišiel čas žitia v spoločenstve.
No zatiaľ sviatok žien, 8.marec,
aj tu bol vždy spomienkový.
Veď ako by to bolo, je nás tu viac žien
a zabudnúť máme?

Aj v tomto ťažkom životnom období,
prajme si – a hlavne muži nám –
zdravie, pokoj a vzájomné porozumenie
tým, ktorí sú na to odkázaní.

Anna Juricová

Narcisy kvitnú tento rok už v marci

NARCIS - Žltý kvet je symbol solidarity s onkologickými pacientmi

Deň narcisov je jedinečná verejno-prospešná zbierka Ligy proti rakovine a tento rok sa koná už po 25. krát. Liga proti rakovine pomáha onkologickým pacientom už 31 rokov. Jej zakladateľkou bola v roku 1990 lekárka Eva Siracká. Finančné prostriedky využívame na konkrétnu praktickú pomoc onkologickým pacientom a ich blízkym na celom Slovensku.

Narcisy v kvetinárstve

Záhradnícka literatúra uvádza, že počet druhov a kultivarov narcisov už prevýšil 30 000. Najlepšie sa im darí na slnečnom stanovišti s ťažšou, počas vegetačného obdobia vlhkejšou pôdou. Cibuľky sa vysádzajú v septembri a októbri do hĺbky 15 až 20 cm. Na stanovišti sa ponechávajú tak dlho, pokiaľ sa im dobre darí, majú dostatok miesta na rozrastanie trsov a bohato kvitnú. Zvyčajne to trvá tri až štyri roky, niekedy i viac. Nepriateľom narcisov je mucha cibuľovka narcisová, ktorej larvy vyžierajú cibule a rastliny potom nekvitnú.

Barbora Gubová

MALE PRÍBEHY PRE POTEŠENIE DUŠE

Bruno Ferrero: Veľký náčelník

Keď všetci ľudia chodievali ešte bosí, žil veľký indiánsky náčelník. Mal veľmi citlivé nohy a necitlivé srdce. Keď musel chodiť po kameňoch a hrboľatom území, na ktorom žil jeho kmeň, spôsobovalo mu to veľké bolesti.

Dlho nad tým rozmýšľal, kým prišiel na slávne riešenie. Rozkázal svojim bojovníkom, aby vystrieliť všetky bizóny v kraji a ich hebkými kožami vystlali celé územie. Keď nemohol zmeniť svoje nohy, chcel zmeniť zem. A malo to stať život všetky bizóny.

Ľud to veľmi pobúrilo. Rada bojovníkov sa vybrala k starému a múdremu šamanovi. Šaman ich vypočul a povedal: „Poradte náčelníkovi, aby si z bizónej kože odrezal dva kúsky a zabalil si nimi nohy, aby si ich nezranil, a tak ho nikdy nebudú bolieť.“

Tak sa zrodili mokasíny.

„Čo z človeka vychádza, to poškrvňuje človeka. Lebo zvnútra, z ľudského srdca, vychádzajú zlé myšlienky...“

(Mk 7, 20 – 23)

Keď chceš zmeniť iných, musíš začať vždy od seba.

BURZA OBLEČENIA

Ako aj po uplynulé roky, tak aj tento rok terapeutky pripravili pre našich klientov burzu oblečenia, ktoré sme dostali od našich príbuzných, známych a dobrovoľníkov. Klienti sa potešili veľkému množstvu oblečenia, obuvi a rôznych doplnkov ako napríklad kabeliek, rukavíc, šálov, čiapok, opaskov ... Každý si mohol vybrať podľa svojho vkusu. Klientom, ktorí sa zo zdravotných dôvodov nemohli zúčastniť burzy, odevy im vybrali opatrovatelia. Burza oblečenia dopadla úspešne, väčšina vecí si našla svojho majiteľa a zbytok sme odviezli do boxov určených na charitu.

Viera Hajdúchová

Veľká noc v duši a živote človeka

Máme zimu za sebou a už vidíme v prírode prvé rozkvitnuté stromy ktoré naznačujú že jar je v plnom prúde - ako je dobré, že bude teplejšie - vonku už bude živo, viac džavotu deti a ľudí prechádzajúcich sa v jarnom vánku!

Aký je Boh dobrý. Dáva nám neustále možnosť vstupovať do nového obdobia - dáva nám možnosť neustále obnovovať silu a energiu do života. Zaiste príroda je krásnym Božím stvorenstvom, ale Boh nám ponúka na najväčšie sviatky našej spásy mnoho darov, ktoré si môžeme nabráť plným priehrštím. Čerpajme teda z prameňov spásy ktoré nám Boh ponúka v svojom synovi Ježišovi. Ježiš – Boh, ktorý nám dáva sám seba v podobe

zmyslu cieľa a napĺňania nášho života, lebo on je cesta, pravda, život. On je ten, ktorý porazil smrť a každé zlo a ponúka sa každému z nás. Samozrejme máme slobodnú vôľu a rozhodujeme sa sami. Kiežby každý z nás hovoril "áno" lebo to nás privedie k večnému šťastiu v nebi! Je nám ponúknutá modlitba, v ktorej sa rozprávame s Bohom! Je to možnosť byť

v blízkosti Otca, toho, ktorý nás stvoril a dáva nám dych života. Je to kontemplácia tajomstva viery a následného vykvitnutia cnosti, ktorú potrebujeme. Zbavujeme sa všetkého, čo nás ťaží a čo nie je milé Bohu.

Vo veľkonočnom trojdní zažívajme a snažme sa vhlbiť do utrpenia Ježiša, ktorý sa ako nevinný baránok obetoval na kríži. Uvažujme o ustanovení eucharistie a kňazstva v Zelený štvrtok. Pri poslednej večeri nám odovzdal dar Eucharistie, ako obrovskej posily a útechy v tomto živote. Uvažujme o zrade Judáša, ktorý zrádza a zúfa a pritom by mu bolo odpustené ak by Ježiša prosil...

Uvažujme o Ježišovom utrpení v getsemanskej záhrade, kde sa krvou potil. O noci strávenej vo väzení, po tom ako ho zajali. Uvažujme o jeho bičovaní, trním korunovaní a odsúdení. Aká nesmierna hodnota obety za nás mnohých! Len treba uznať a prijať Ježiša ako svojho Pána do svojho života. Veď to končí tak nádherne – zmŕtvychvstaním. Ježiš nám zabezpečil, že aj my raz vstaneme z hrobu a dostaneme nový oslávený život. Veď to je dar, ktorý sa neodmieta. Je to dar, za ktorý ďakujeme a oslavujeme Boha, že nám dáva túto možnosť. Veď týmto životom nič nekončí, ale začína, ak sme spojení s Ježišom, ktorý je sám život a dáva život!

Anna Mezeyová

22. MAREC SVETOVÝ DEŇ VODY

Svetový deň vody je medzinárodný deň oslavy vody a hlavne príležitosť dozvedieť sa viac o problémoch súvisiacich s vodou.

Svetový deň vody siaha do roku 1992, kedy konferencia OSN o životnom prostredí a rozvoji odporučila oslavovať deň vody na medzinárodnej úrovni. Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov reagovalo vymenovaním 22. marca 1993 za prvý Svetový deň vody, od tej doby sa koná každoročne.

Ako môžem šetriť spotrebu vody vo svojej domácnosti:

- počas sprchovania vypínam vodu
- pri splachovaní používam menšie tlačidlo
- pri umývaní zubov vypínam vodu
- ak mám záhradu, dažďovú vodu zberám do nádoby a potom z toho polievam
- pri kúpe bazéna volím menší objem
- namiesto živého trávniku volím náhradu, ktorá sa nemusí vôbec polievať!

Voda je veľmi vzácne prírodné bohatstvo. Myslime na naše deti, vnúčatá a už teraz robme, čo je v našich individuálnych silách na jej zachovanie. Pri spotrebe vody nemyslime len na naše sebecké blaho, ale myslime v prospech celku, v prospech celej spoločnosti, ľudstva, v prospech zeme, našej matky zeme.

Lenka Prutkayová

Kniha, najlepší priateľ človeka

Mesiac marec sa spája nielen s príchodom jari, ale hlavne tým, že v tomto mesiaci oslavujeme význam kníh v našich životoch.

Prvý jarný mesiac, ako mesiac knihy bol vyhlásený v roku 1955 na počesť Martina Hrebendu (10.3.1796 – 16.3.1888). Narodil sa aj zomrel v marci. Bol slepý, to mu však nebránilo zbierať knihy a zachraňovať ich. Svoju súkromnú zbierku kníh daroval Matici slovenskej a prvému slovenskému gymnáziu v Revúcej.

Historicky najstaršou dochovanou knihou na území Slovenska je Bardejovský katechizmus z roku 1581. Napísaný bol v slovakizovanej češtine. Tak ako v celej Európe, aj u nás slúžili prvé knihy na šírenie náboženského myslenia. V priebehu niekoľkých storočí sa stali symbolom vzdelania a kultúry.

Slovenská asociácia knižníc vyhlásila v roku 1999 Týždeň slovenských knižníc, ktorý sa pravidelne organizuje posledný marcový týždeň. Cieľom akcie je pripomenúť si, že v čase moderných technológií a počítačov, má kniha svoje opodstatnenie a význam.

Kniha tiež prechádza nevyhnutným vývojom, od rukopisnej cez tlačovú formu speje k elektronickej podobe.

V dnešnej digitalizovanej dobe je obľúbená čítačka e – kníh (knihy sú k dispozícii kedykoľvek). Pomáha aj seniorom, ktorí si napriek zhoršenému zraku môžu prečítať zaujímavé knihy. Zariadenie umožňuje úpravu veľkosti písma.

Veľa z nás však ostáva pri klasike, ako pomôckou

nielen pri vzdelávaní, ale aj zábave. Môžeme v nej listovať a tak vnímať zvuk papiera pri obracaní stránok. Čítať môžeme kedykoľvek, keď máme chuť a čas, s istotou, že nás nezradí žiadny zdroj energie.

S knižnicami sme sa stretávali od detstva. Dnes už v niektorých mestách nachádzame vystavené – prečítané knižky (na uliciach, v parkoch a pod.), ktoré sú voľne dostupné pre všetkých milovníkov kníh. Aj v našom zariadení DSS na Podbrezovskej ulici na prízemí v návštevnnej miestnosti sa nachádza veľký výber kníh, ktoré si môžu naši prijímatelia kedykoľvek požičať a čítať.

Eva Kovačovská

Blíži sa Veľká noc

Aj keď sme fašiangy prežili v rámci možnosti obdobia pandémie, skončili a nastáva od Popolcovej stredy 40-dňový pôst. Zdá sa mi, že nás v ťažkom období chce trochu potešiť slniečko, ktoré sa v posledných dňoch na nás usmieva.

V našich dedinách a mestách nastáva príprava na Veľkú noc. Sú dve nedele – „čierna a kvetná.“ To, že v domácnostiach nastáva veľké upratovanie, v duchu aj so spomienkami, čo sa v tieto nedele dialo za života Krista, až po jeho smrť až zmŕtvychvstanie.

Veľký týždeň, má viacero pamätných-posvätných dní. Začína to na Zelený štvrtok, Veľký piatok a Bielu sobotu. Tu by som rada spomenula, že v niektorých našich krajoch, na Bielu sobotu sa svätili v košíkoch uložené potraviny, ktoré boli použité na raňajky Veľkonočnej nedele, ktorá bola najslávnostnejším dňom veľkonočných sviatkov. Ďalším zvykom bola príprava „veľkonočnej

baby.“ Výrazným prejavom tohto sviatku bolo zdobenie vajčiek – „kraslic.“ Kraslicou sa odmenila dievčina chlapcovi za veľkonočnú oblievačku, či šibačku. V našich obciach bolo zvykom dievčatá a ženy polievať aj šibať. Toto ich malo ochrániť pred chorobami, zlými silami, dodať im pružnosti a rezkosti.

Vytúžená, dlho očakávaná jar sa víjala spievaním „d’unačkových piesní.“ Niekde bolo zvykom páliť „d’unačke ohne“ so spevom a rozoberaním častí, alebo celého voza, ktorý mládež vyniesla na strechu domu a gazda mal čo robiť na druhý deň, aby voz znova zložil do dvora.

Dlho uchovávané zvyky boli a aj sú na veľkonočný pondelok, kedy mládenci chodili po domoch, kde boli dievčatá, polievali ich vodou, alebo namočili ich v potoku, tiež šibali vrbovými prútikmi, aby boli celý rok zdravé a pekné. Za to dievčatá odmenili kraslicami. Večer bola na dedinách tanečná zábava, pri ktorej sa už spomínal príchod mesiaca lásky-mája.

Aj v dnešnej dobe spomínajme na tieto krásne veľkonočné zvyky.

Anna Juricová